

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

РЈЕШЕЊЕ

по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта
„Centrotrans – Eurolines“ а.д. Сарајево против Министарства образовања и науке
Владе Кантона Сарајево

Сарајево,
април 2012. године

Број: 06-26-3-026-67-II /11
Сарајево, 18.4.2012. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2) и члана 48. став (1), а у вези с чланом 4. став (1) Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чл. 105. и 108. Закона о управном поступку («Службени гласник БиХ», бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09), у поступку покренутом по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта „Centrotrans-Eurolines“ а.д. Сарајево, Kurta Schorka 14, 71000 Сарајево, против Министарства образовања и науке Владе Кантона Сарајево, Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево, Општине Илијаш, 126. Илијашке бригаде 6, 71380 Илијаш, и Општине Вогошћа, Јошаничка 80, 71320 Вогошћа, ради утврђивања забрањеног споразума, Конкurreнџијски савјет, на 33. (тридесеттрећој) сједници одржаној дана 18.4.2012. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се да је Министарство за образовање, науку и младе Владе Кантона Сарајево, Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево, одредбама чл. 2., 3. и 4. Споразума о превозу ученика с Општином Вогошћа (број: 11-14-474-4 од дана 12.1.2011. године) и Споразума о превозу ученика с Општином Илијаш (број: 11-14-474-9 од дана 12.1.2011. године), као и наведеним одредбама Споразума о превозу ученика с Општином Илијаца (број: 11-14-474-6 од дана 12.1.2011. године), Споразума о превозу ученика с Општином Ново Сарајево (број: 11-14-474-5 од дана 12.1.2011. године), Споразума о превозу ученика с Општином Стари Град (број: 11-14-474-3 од дана 12.1.2011. године), Споразума о превозу ученика с Општином Нови Град (број: 11-14-474-2 од дана 12.1.2011. године), Споразума о превозу ученика с Општином Трново (број: 11-14-474-1 од дана 12.1.2011. године) и Споразума о превозу ученика с Општином Хаџићи (број: 11-14-474-8 од дана 12.1.2011. године), спречава, ограничава и нарушава слободну конкуренцију на тржишту пружања услуга субвенционисаног превоза ученика /ученица основних и средњих школа у Кантону Сарајево и исте представљају забрањени споразум, из члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији.
2. Наведене одредбе Споразума о превозу ученика из тачке 1. диспозитива овог Рјешења су ништавни (*ex lege*), у смислу члана 4. став (2) Закона о конкуренцији.
3. Налаже се Министарству за образовање, науку и младе Владе Кантона Сарајево, да одмах, а најкасније у року од 30 (тридесет) дана од пријема овога Рјешења, усклади одредбе чланова постојећег Споразума о превозу ученика с Општином Вогошћа и одредбе чланова постојећег Споразума о превозу ученика с Општином Илијаш, као и одредбе чланова предметних Споразума закључених с осталим општинама у Кантону Сарајево, са Законом о конкуренцији, на начин да свим привредним субјектима /превозницима регистрованим за превоз путника у Кантону Сарајево осигура слободну конкуренцију на тржишту субвенционисаног превоза ученика /ученица основних и средњих школа, те у остављеном временском року достави Конкurreнџијском савјету доказе о извршеној обавези.
4. Изриче се новчана казна Министарству за образовање, науку и младе Владе Кантона Сарајево у висини од 26.000,00 (двадесетшестхиљада) КМ, у смислу члана

48. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији због склапања забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, коју је дужна платити у року од 8 (осам) дана од пријема овог Рјешења.

У случају да се изречена новчана казна не уплати у наведеном року, иста ће се наплатити присилним путем, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.

5. Одбија се Захтјев за покретање поступка привредног субјекта „Centrotrans-Eurolines“ против Министарства за образовање, науку и младе Владе Кантона Сарајево, у дијелу који се односи на утврђивање забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачке ц) и д) Закона о конкуренцији, као неоснован.
6. Обавезује се Министарство за образовање, науку и младе Владе Кантона Сарајево да привредном субјекту „Centrotrans-Eurolines“ исплати износ од 1.000,00 (хиљаду) КМ на име трошкова поступка у року од 8 (осам) дана од пријема овога Рјешења.
7. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурентијски савјет је запримио, дана 17.11.2011. године под бројем: 06-26-3-026-II/11 Захтјев за покретање поступка (у даљем тексту: Захтјев), у складу с чланом 27. Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон), привредног субјекта „Centrotrans – Eurolines“ а.д. Сарајево, Kurta Schorka 14, 71000 Сарајево (у даљем тексту: „Centrotrans-Eurolines“ или Подносилац захтјева), против Министарства образовања и науке Владе Кантона Сарајево, Реиса Цемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Министарство), Општине Илијаш, 126. Илијашке бригаде 6, 71380 Илијаш, и Општине Вогошћа, Јошаничка 80, 71320 Вогошћа, ради утврђивања забрањеног споразума, у смислу члана 4. став (1) Закона.

Увидом у поднесени Захтјев, Конкурентијски савјет је утврдио да исти није комплетан, у смислу члана 28. Закона, те је затражио допуну истог, у смислу члана 31. став (1) Закона, актом број: 06-26-3-026-1-II/11 дана 22.11.2011. године.

Подносилац захтјева је поднио захтјев за продужење рока за достављање тражене документације, поднеском број: 06-26-3-026-2-II/11 дана 1.12.2011. године, у смислу члана 31. став (2) Закона. Конкурентијски савјет је оцијенио да је захтјев оправдан и одобрио додатних 15 дана за достављање документације, актом број: 06-26-3-026-3-II/11 дана 1.12.2011. године.

Подносилац захтјева је доставио тражену документацију, поднеском број: 06-26-3-026-4-II/11 дана 13.12.2011. године и поднеском број: 06-26-3-026-5-II/11 дана 13.12.2011. године, у којима је наведено да се Захтјев односи на утврђивање постојања забрањеног споразума, из члана 4. став (1) тачке б), ц) и д) Закона.

Након комплетирања Захтјева, Конкурентијски савјет је Подносиоцу захтјева издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, у смислу члана 28. став (3) Закона, актом број: 06-26-3-026-6-II/11 дана 20.12.2011. године.

1. Странке у поступку

Странке у поступку су привредни субјекат „Centrotrans-Eurolines“ а.д. Сарајево, Kurta Schorka 14, 71000 Сарајево, Министарство образовања и науке Владе Кантона Сарајево,

Реиса Цемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево, Општина Илијаш, 126. Илијашке бригаде 6, 71380 Илијаш, и Општина Вогошћа, Јошаничка 80, 71320 Вогошћа.

Законом о организацији и дјелокругу органа управе и управних организација Кантона Сарајево («Службене новине Кантона Сарајево», број 2/12) назив Министарства образовања и науке је промјењен у назив Министарство за образовање, науку и младе.

Привредни субјекат „Centrotrans-Eurolines“ је регистрован на Општинском суду Сарајево под матичним бројем: 65-01-0339 дана 10.1.1991. године с претежним дјелатностима у пружању услуга у међународном, међуградском, градском и приградском превозу путника.

Министарство је тијело управе (чије су надлежности утврђене уставом, законима и другим прописима који се односе на надлежности кантона) на које се у складу с чланом 2. став (1) тачка б) Закона примјењују одредбе истога, јер исто својим дјеловањем може директно или индиректно утицати на слободну конкуренцију на тржишту Босне и Херцеговине.

2. Правни оквир предметног поступка

Конкуренцијски савјет је у току поступка примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10) и одредбе Закона о управном поступку («Службени гласник БиХ», бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09), у смислу члана 26. Закона.

Такође, Конкуренцијски савјет је узео у обзир и одредбе члана 69. Закона о основном одгоју и образовању («Службене новине Кантона Сарајево», бр. 10/04, 21/06, 26/08 и 31/11), и одредбе члана 107. Закона о средњем образовању («Службене новине Кантона Сарајево», број 23/10), Закона о друмском превозу у Федерацији БиХ («Службене новине Федерације БиХ», бр. 28/06 и 2/10) и Закона о јавним набавкама («Службени гласник БиХ», бр. 49/04, 19/05, 52/05, 8/05, 8/06, 24/06, 70/06 и 60/10).

3. Поступак по Захтјеву за покретање поступка

Подносилац захтјева у битном је навео сљедеће чињенице као разлог за подношење Захтјева:

- да је регистрован на Општинском суду у Сарајеву под матичним бројем: 65-01-0339 дана 10.1.1991. године, између осталог, за дјелатности градског и приградског превоза путника;
- да има регистроване редове вожње и пружа услуге линијског јавног превоза путника на подручју Општине Вогошћа и Општине Илијаш у Кантону Сарајево;
- да су одредбе Закона о основном одгоју и образовању и Закона о средњем образовању обавезале Министарство и Владу Кантона Сарајево да осигура новчана средства за суфинансирање трошкова превоза ученика /ученица основних и средњих школа;
- да су дана 19.1.2011. године закључени Споразуми о превозу ученика (у даљем тексту: Споразум) за 2011. годину између Министарства и Општине Илијаш и Општине Вогошћа, којима се Министарство обавезало да ће у сарадњи с привредним субјектом Кантонално јавно комунално предузеће „ГРАС“ д.о.о. Сарајево (у даљем тексту: КЈКП „ГРАС“) организовати на територији Општине Илијаш и Општине Вогошћа бесплатан превоз за ученике /ученице основних и

средњих школа који станују на удаљености већој од два километра од школе коју похађају;

- да су наведени Споразуми закључени без претходно објављеног јавног позива за избор најповољнијег превозника те није омогућено Подносиоцу захтјева нити другим превозницима да равноправно учествују у поступку избора превозника за превоз ученика основних и средњих школа, и на тај начин су спријечили, ограничили и нарушили тржишну конкуренцију на релевантном тржишту;
- да наведени Споразуми представљају наставак незаконитог фаворизовања привредног субјекта КЈКП „ГРАС“ од надлежних институција Владе Кантона Сарајево на штету других привредних субјеката, који су регистровани за обављање исте дјелатности што има за последицу негативне резултате њиховог пословања;
- да привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ континуисано крши Закон о друмском превозу у Федерацији БиХ јер незаконито обавља и јавни линијски превоз путника на 12 спорних линија у Кантону Сарајево, међу којима су и линије у Општини Вогошћа и Општини Илијаш, што потврђују и достављене пресуде Кантоналног суда у Сарајеву, рјешења Федералног министарства промета и комуникација и Кантоналне управе за инспекцијске послове.

На основу наведеног Подносилац захтјева сматра да су Министарство, Општина Илијаш и Општина Вогошћа закључили забрањене споразуме из члана 4. став (1) тачке б), ц) и д) Закона, те тражи од Конкуренцијског савјета доношење одлуке којом ће предметне Споразуме прогласити ништавим и санкционисати такво дјеловање.

Конкуренцијски савјет је оцијенио да без провођења поступка није могуће утврдити постојање повреда Закона наведених у Захтјеву, те је у смислу члана 32. став (2) Закона, донио Закључак о покретању поступка, број: 06-26-3-026-8-П/11 (у даљем тексту: Закључак), на 25. сједници одржаној дана 22.12.2011. године.

У складу са чланом 33. став (1) Закона, Конкуренцијски савјет је доставио Захтјев и Закључак на очитовање Општини Вогошћа-актом број: 06-26-3-026-12-П/11 дана 23.12.2011. године, Општини Илијаш-актом број: 06-26-3-026-13-П/11 дана 23.12.2011. године, Правобранитељу Кантона Сарајево-актом број: 06-26-3-026-17-П/11 дана 22.12.2012. године, Министарству-актом број: 06-26-3-026-15-П/11 дана 22.12.2011. године, и привредном субјекту КЈКП „ГРАС“-актом број: 06-26-3-026-16-П/11 дана 22.12.2011. године (који није доставио очитовање).

Општина Илијаш је доставила очитовање, као и тражену документацију, у складу с чланом 33. став (3) Закона, поднеском за примљеним под бројем: 06-26-3-026-23-П/11 дана 10.1.2012. године, којим у потпуности оспорава основаност Захтјева, наводећи сљедеће:

- да је закључила Споразум за 2011. годину (и 2010. годину) с Министарством као гаранцију за обезбјеђење средстава за надокнаду трошкова превоза ученика /ученица;
- да је била принуђена кршити чл. 2. и 3. Споразума због непокривености подручја мрежом јавног градског и приградског превоза, те је провела отворени поступак надметања за додјелу уговора о набавци услуга превоза ученика /ученица основног и средњег образовања с подручја Општине Илијаш, у складу с Законом о јавним набавкама, а да је након проведеног поступка предметни уговор додијељен најповољнијем понуђачу привредном субјекту „Centrotrans-Eurolines“ за 2011. годину.

Општина Вогошћа је доставила очитовање, као и тражену документацију, у складу с чланом 33. став (3) Закона, поднеском за примљеним под бројем: 06-26-3-026-24-П/11 и бројем: 06-26-3-026-25-П/11 дана 10.1.2012. године, којима у потпуности оспорава основаност Захтјева, наводећи сљедеће:

- да је одредбама чл. 2. и 3. Споразума (број: 11-14-474-4 од дана 12.1.2011. године) регулисано да Министарство у сарадњи с привредним субјектом КЈКП „ГРАС“ организује субвенционисани превоз ученика /ученица основних и средњих школа из Општине Вогошћа али Општина Вогошћа није дала овлашћење Министарству да изабере привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ за овлаштеног превозника нити је Министарство такву сагласност тражило нити је могла знати на основу које процедуре је Министарство изабрало привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ за превоз ученика /ученица основних и средњих школа;
- да је ради наведеног била принуђена кршити одредбе чл. 2. и 3. Споразума те је након проведене процедуре јавне набавке, у складу с Законом о јавним набавкама, закључила уговор (за 2011. годину) о превозу ученика /ученица основних и средњих школа са изабраним понуђачем привредним субјектом „Centrotrans-Eurolines“.

Министарство, поднеском за примљеним дана 19.1.2012. године под бројем: 06-26-3-026-28-П/11, није доставило очитовање на Закључак и Захтјев, у смислу члана 33. став (3) Закона, али је доставило тражене податке и документацију, наводећи:

- да је у 2011. години закључило типске споразуме: Споразум о превозу ученика с Општином Вогошћа-број: 02-38-117/11 дана 19.1.2011. године, Споразум о превозу ученика с Општином Илијаш-број: 07-14-118/11 дана 19.1.2011. године, Споразум о превозу ученика с Општином Илија број: 06-30/11 дана 17.1.2011. године, Споразум о превозу ученика с Општином Ново Сарајево-број: 02-38-198/11 дана 31.1.2011. године, Споразум о превозу ученика с Општином Стари Град-број:01-05-4-137/11 дана 24.1.2011. године, Споразум о превозу ученика с Општином Нови Град-број: 02-14-1608/11 дана 1.2.2011. године, Споразум о превозу ученика с Општином Трново-број: 02-05-116 дана 26.1.2011. године и Споразум о превозу ученика с Општином Хацићи-број: 02-38-9-1083/11 дана 18.1.2011. године;
- да је такође, у 2010. години закључило типске Споразуме о заједничкој сарадњи (који такође регулишу превоз ученика /ученица) са свим општинама у Кантону Сарајево (осим Општине Центар);
- да је одредбама Споразума утврђено да је превоз ученика /ученица основних и првих и других разреда средњих школа бесплатан и да исти финансира Министарство, а да за ученике /ученице трећих и четвртих разреда средњих школа Министарство субвенционира дио трошкова превоза;
- да је на основу Споразума закљученог с Општином Вогошћа у 2010. години превезено 3.807, а у 2011. години 4.002 ученика /ученица основних школа, а да за ученике /ученице средњих школа не располажу подацима, а да је на основу Споразума закљученог с Општином Илијаш у 2010. године превезено 6.680 ученика /ученица основних школа и 5.505 ученика /ученица средњих школа, а у 2011. години 6.540 ученика /ученица основних школа и 6.732 ученика /ученица средњих школа.

Конкуренијски савјет је доставио очитовање Општине Илијаш, актом број: 06-26-3-026-26-П 11 дана 11.1.2012. године, очитовање Општине Вогошћа, актом број:06-26-3-026-27-П/11 дана 12.1.2012. године и документацију Министарства, актом број: 06-26-3-

026-31-III/11 дана 24.1.2012. године, на одговор привредном субјекту „Centrotrans-Eurolines“.

Привредни субјекат „Centrotrans-Eurolines“ је обавијестио Конкуренцијски савјет, поднеском број: 06-26-3-026-29-III/11 дана 19.1.2012. године и поднеском бројем: 06-26-3-026-30-III/11 дана 24.1.2012. године, да повлачи Захтјев који се односи на Општину Илијаш и Општину Вогошћа, док остаје при Захтјеву који се односи на Министарство.

Конкуренцијски савјет на основу наведеног је донио Закључак о обустављању поступка против Општине Илијаш и Општине Вогошћа, у смислу члана 122. став (2) и члана 123. став (1) Закона о управном поступку, на 27. сједници одржаној дана 8.2.2012. године број: 06-26-3-026-37-III/11.

У складу с чланом 44. став (1) Закона, Конкуренцијски савјет је доставио Закључак о обустављању поступка Министарству-актом број: 06-26-3-026-39-III/11 дана 8.2.2012. године, привредном субјекту „Centrotrans-Eurolines“-актом број: 06-26-3-026-45-III/11 дана 16.2.2012. године, Општини Вогошћа-актом број: 06-26-3-026-41-III/11 дана 8.2.2012. године, Општини Илијаш-актом број: 06-26-3-026-40-III/11 дана 8.2.2012. године, као и на објаву у службене гласнике /новине («Службени гласник БиХ»), број 13/12 од дана 20.2.2012. године).

4. *Анализа релевантног тржишта*

У складу с чланом 3. Закона и чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта релевантно тржиште се одређује као тржиште одређених услуга који су предмет обављања дјелатности привредних субјеката на одређеном географском подручју.

Релевантно тржиште услуга обухвата све услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Релевантно географско тржиште обухвата цјелокупну или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекти дјелују у продаји и/или куповини релевантне услуге под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште услуга предметног поступка је пружање услуга на тржишту субвенционисаног превоза ученика /ученица основних и средњих школа на територији Кантона Сарајево.

Релевантно географско тржиште предметног поступка је Кантон Сарајево, будући да предметни Споразуми регулишу субвенционисани превоз ученика /ученица основних и средњих школа у општинама Кантона Сарајево.

Слиједом наведеног, релевантно тржиште предметног поступка је пружање услуга на тржишту субвенционисаног превоза ученика /ученица основних и средњих школа у општинама Кантона Сарајево.

5. *Усмена расправа*

Будући да се ради о поступку странака са супротним интересима Конкуренцијски савјет, у складу са чланом 39. Закона, је заказао усмену расправу, дана 13.3.2012. године.

На усменој расправи одржаној у простору Конкуренцијског савјета привредни субјекат „Centrotrans-Eurolines“ је заступала г-ђа Азра Шехбајрактаревић, а Министарство г-дин Горан Хашимбеговић. Представница привредног субјекта „Centrotrans-Eurolines“ се изјаснила да остају код досадашњих исказа, док је представник Министарства у битном навео (Записник број: 06-26-3-026-51-II/ 11):

- да је Министарство, на основу члана 69. став (4) Закона о основном одгоју и образовању и члана 107. Закона о средњем образовању, припремило и закључило у 2011. години типске Споразуме са свим општинама у Кантону Сарајево (осим Општине Центар);
- да одредбе Споразума омогућавају општинама у Кантону Сарајево да путем јавног позива одаберу превозника за превоз ученика /ученица основних и средњих школа од мјеста становања до школе и назад, и на основу којих су Општина Вогошћа и Општина Илијаш потписале уговор за превоз ученика /ученица с привредним субјектом „Centrotrans- Eurolines“;
- да је Министарство приликом одабира превозника имало за циљ осигурати безбиједан превоз ученика /ученица, те ускладити превоз с почетком и завршетком наставе у школама, те да је одредбама чл. 4., 5. и 6. Споразума за 2011. годину прописано да општине у сарадњи с основним и средњим школама организују превоз ученика /ученица, закључују и достављају Министарству закључене уговоре о превозу и мјесечне рачуне на плаћање за обављени превоз ученика /ученица;
- да Споразуми немају за циљ нарушавање тржишне конкуренције јер су урађени на основу одредби Закона о основном одгоју и образовању и Закона о средњем образовању.

Министарство је у складу са закључком с усмене расправе, у остављеном року, доставило Конкуренцијском савјету додатни коментар на Захтјев, поднеском број: 06-26-3-026-62-II/11 дана 21.3.2012. године, у коме је поновило изнесене ставове с усмене расправе и истакнуло да спорне одредбе чл. 2. и 3. Споразума које се односе на привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ нису произвеле штетне посљедице по друге превознике, али да је ипак измијенило спорне одредбе чл. 2. и 3. Споразума за 2012. годину закључених с Општином Вогошћа и Општином Илијаш.

Такође, Министарство је доставило, поднеском број: 06-26-3-026-62-II/11 дана 21.3.2012. године, укупне износе исплаћених субвенција, за превоз ученика /ученица основних и средњих школа, по општинама Кантона Сарајево наводећи, да је у складу с предметним Споразумима, за 2010. годину исплаћено укупно 3.440.000,00 КМ (привредном субјекту КЈКП „ГРАС“ 2.927.299,45 КМ или 85,1%, а осталим привредним субјектима 512.700,55 КМ), а да је за 2011. годину исплаћено укупно 4.349.048,71 КМ (привредном субјекту КЈКП „ГРАС“ 3.706.413,30 КМ или 85,2%, а осталим привредним субјектима 642.635,41КМ).

6. Прикупљање података од трећих лица

У току поступка ради утврђивања свих релевантних чињеница, у смислу члана 35. став (1) тачке а) и ц) Закона, Конкуренцијски савјет је прикупљао податке и документацију и од других тијела /институција које нису странке у поступку.

Слиједом наведеног, Конкуренцијски савјет је затражио податке и документацију у вези овлашћених превозника у Кантону Сарајево и редова возње од Министарства саобраћаја Владе Кантона Сарајево, актом број: 06-26-3-026-18-II/11 дана 22.12.2011. године и актом број: 06-26-3-026-32-II/11 дана 26.1.2012. године, које је исти доставио

поднеском бројем: 06-26-3-026-21-II/11 дана 5.1.2012. године и поднеском број: 06-26-3-026-36-II/11 дана 6.2.2012. године.

Такође, Конкуренцијски савјет је затражио податке и документацију о провођењу предметног Споразума од Општине Трново-акт број: 06-26-3-026-52-II/11 дана 13.3.2012. године, Општине Ново Сарајево-акт број: 06-26-3-026-53-II/11 дана 13.3.2012. године, Општине Нови Град-акт број: 06-26-3-026-54-II/11 дана 13.3.2012. године, Општине Стари Град-акт број: 06-26-3-026-55-II/11 дана 13.3.2012. године, Општине Илиџа-акт број: 06-26-3-026-56-II/11 дана 13.3.2012. године и Општине Хацићи-акт број: 06-26-3-026-57-II/11 дана 13.3.2012. године.

Конкуренцијском савјету су доставиле документацију Општина Хацићи-поднесак број: 06-26-3-026-59-II/11 дана 21.3.2012. године, Општина Нови Град-поднесак број: 06-26-3-026-60-II/11 дана 21.3.2012. године, Општина Илиџа-поднесак број: 06-26-3-026-61-II/11 дана 21.3.2012. године, Општина Ново Сарајево-поднесак број: 06-26-3-026-63-II/11 дана 22.3.2012. године, Општина Стари Град-поднесак број: 06-26-3-026-64-II/11 дана 23.3.2012. године, Општина Трново-поднесак број: 06-26-3-026-65-II/11 дана 30.3.2012. године.

7. Оцјена доказа

Након сагледавања релевантних чињеница, доказа и документације достављене од странака у поступку, као и података и документације релевантних институција, Конкуренцијски савјет је утврдио следеће:

- да је чланом 69. став 1. Закона о основном одгоју и образовању утврђено да «Оснивач основне школе као јавне установе у сарадњи с општином на чијем подручју се налази основна школа осигурава ученицима /ученицама који станују на удаљености већој од два километра од школе коју похађају бесплатан превоз до те школе»;
- да је чланом 107. Закона о средњем образовању утврђено да «Кантон у сарадњи са градом, општинама и другим заинтересованим субјектима, обезбјеђује средства за суфинансирање трошкова превоза редовних ученика /ученица средњих школа ,као јавних установа, који станују на удаљености већој од два километра од школе коју похађају»;
- да је Министарство на основу наведених одредби закона закључило типске Споразуме за 2011. годину, као и типске Споразуме о заједничкој сарадњи за 2010. годину (којима је такође регулисан превоз ученика /ученица основних и средњих школа) са свим општинама у Кантону Сарајево (осим Општине Центар);
- да Министарство спрјечава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију одредбама типских Споразума, и то:
  - чланом 2. утврђено је да ће Министарство у сарадњи с привредним субјектом КЈКП „ГРАС“ и основним школама с територија општина Кантона Сарајево организовати бесплатан превоз ученика /ученица основних школа који станују на удаљености већој од два километра од школе коју похађају;
  - чланом 3. утврђено је да Министарство у сарадњи са привредним субјектом КЈКП „ГРАС“ организује бесплатан и субвенционисан превоз ученика /ученица средњих школа који станују на удаљености већој од два километра од школе коју похађају;

- чланом 4. утврђено је да на релацијама које нису покривене мрежом јавног градског и приградског превоза привредног субјекта КЈКП „ГРАС“, свака општина у Кантону Сарајево ће у сарадњи с основним и средњим школама организовати превоз ученика /ученица чији ће ред вожње бити усклађен са потребама одласка и повратка ученика у /из школе.
- да нису тачни наводи Министарства (изнесени на усменој расправи) да су одредбе чл. 2. и 3. Споразума омогућиле свим општинама Кантона Сарајево да путем јавног позива одаберу превозника ученика /ученица основних и средњих школа, будући да наведене одредбе искључују такву могућност јер директно одређују привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ као јединог превозника за ту намјену;
- да општине у Кантону Сарајево нису консултоване нити су дале овлаштење Министарству да одреди привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ за овлаштеног превозника ученика /ученица, и да нису могле знати на основу које процедуре је Министарство изабрало привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ за превоз ученика /ученица основних и средњих школа;
- да су поред привредног субјекта КЈКП „ГРАС“ за пружање услуга превоза путника у Кантону Сарајево регистровани и привредни субјекат „Centrotrans–Eurolines“, привредни субјекат Вилдан Турс д.о.о. Сарајево, привредни субјекат Rave Company д.о.о. Сарајево, привредни субјекат Хукић–Турс д.о.о. Сарајево итд, те исти имају право равноправног учешћа у поступку избора најповољнијег превозника ученика /ученица основних и средњих школа;
- да је Министарство, на основу Споразума, од укупног износа исплаћених субвенција за превоз ученика /ученица основних и средњих школа (за 2010. годину и 2011. годину), исплатило 85,0% до 100,0% привредном субјекту КЈКП „ГРАС“ (различито по општинама) док је осталим регистрованим превозницима у Кантону Сарајево исплатило 0% до 15,0% (различито по општинама) субвенција;
- да исплата субвенција за превоз ученика /ученица осталим регистрованим превозницима у Кантону Сарајево не би било (за 2010. годину и 2011. годину) да неке општине нису дјелимично кршиле наведене одредбе Споразума, те закључиле уговоре за превоз ученика/ученика (након проведене процедуре у складу са Законом о јавним набавкама) с осталим превозницима.

Чланом 4. став (1) Закона је утврђено да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања и прећутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката (члан 2. став (1) тачка б) Закона у привредне субјекте укључује и органе државне управе и локалне самоуправе, који наведеним активностима /актима директно или индиректно учествују или утичу на тржиште) који за циљ и посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на тржишту.

Конкуренијски савјет је утврдио да је Кантон Сарајево оснивач школа, а да је обавеза Министарства у складу с одредбама Закона о основном одгоју и образовању и Закона о средњем образовању, као *lex specialis* (у односу на остале прописе), осигурање финансијских средстава за субвенционисање (и бесплатан) превоз ученика /ученица у општинама Кантона Сарајева, а да свака општина треба осигурати и организовати сигуран превоз ученика /ученица избором најповољнијег превозника за превоз ученика /ученица основних и средњих школа, у складу с процедуром Закона о јавним набавкама, а не да Министарство административном одлуком одређује општинама превозника (привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ и обавезу закључивања уговора са истим), као што је урађено у наведеним одредбама предметних Споразума.

Конкурентијски савјет је утврдио да је Министарство одредбама чл. 2. и 3. Споразума одредило привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ као јединог превозника ученика /ученица основних и средњих школа (иако је у Кантону Сарајево регистрован већи број привредних субјеката за превоз путника) без претходно проведеног поступка (у складу са Законом о јавним набавкама), те је на тај начин ставило у неповољан положај остале регистроване привредне субјекте (превознике) /потенцијалне конкуренте да равноправно учествују у поступку избора најповољнијег превозника за превоз ученика /ученица основних и средњих школа у општинама Кантона Сарајево.

Конкурентијски савјет је такође, утврдио да је Министарство одредбом члана 4. Споразума ограничило приступ релевантном тржишту осталим регистрованим привредним субјектима који пружају услуге превоза путника, а који не одржавају редован градски и приградски превоз путника у Кантону Сарајево, односно право да равноправно учествују у поступку избора најповољнијег превозника ученика /ученица основних и средњих школа, будући да се превоз ученика /ученица сматра сезонским (повременим /ванредним) превозом који се обавља у правилу радним данима по утврђеној сатници (у овисности од времена почетка наставе и броја смјена у школама) искључиво за вријеме трајања школске године, те се исти не може везати за «редован градски и приградски превоз».

На основу наведеног Конкурентијски савјет је неоспорно утврдио да је Министарство одредбама чл. 2., 3. и 4. Споразума за 2011. годину (као и Споразума о пословној сарадњи за 2010. годину) континуисано фаворизовало привредни субјекат КЈКП „ГРАС“ у смислу да буде једини привредни субјекат који пружа услуге превоза ученика /ученица основних и средњих школа у Кантону Сарајево, и да таквим поступањем доводи у неповољан положај остале регистроване привредне субјекте који такође пружају услуге превоза путника у Кантону Сарајево, односно да је наведеним одредбама (административним мјерама) директно утицало на тржиште што је за циљ и последицу имало спречавање, ограничавање и нарушавање слободне конкуренције, у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона (ограничавање и контролу тржишта и техничког развоја).

Имајући у виду наведено Конкурентијски савјет је одлучио као у тачкама 1.и 2. диспозитива овог Рјешења.

Министарство је током поступка доставило Конкурентијском савјету Споразуме закључене с Општином Илијаш и Општином Вогошћа (за 2012. годину) наводећи да је измијенило спорне одредбе. Конкурентијски савјет је анализирао достављене измјене одредби чл. 2. и 3. Споразума које гласе „...превозник који одржава редован градски и приградски превоз...“, те утврдио да исте нису у потпуности у складу с овим Рјешењем, јер и даље остају ограничења (за учешће у поступку избора најповољнијег превозника) за превознике који не одржавају редован градски и приградски превоз путника.

Министарство је обавезно измијенити одредбе свих постојећих Споразума за 2012. годину закључених с свим општинама Кантона Сарајево и исте доставити Конкурентијском савјету.

Имајући у виду наведено Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 3. диспозитива овога Рјешења.

Конкурентијски савјет је оцијенио да Подносилац захтјева током поступка, у смислу члана 36. став (1) Закона, није доказао кршење члана 4. став (1) тачке ц) и д) Закона, које је навео у Захтјеву.

На основу наведеног Конкуренцијски савјет је утврдио да не постоје одредбе у Споразуму које имају за циљ и посљедицу спрјечавање, ограничавање и нарушавање тржишне конкуренције, у смислу Закона-члана 4. став (1) тачка:

- c) подјеле тржишта или извора снабдјевања;
- d) примјене различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију.

Имајући у виду наведено Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачки 5. диспозитива овог Рјешења.

8. Новчана казна

У смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона, новчаном казном у износу највише до 10% вриједности укупног годишњег прихода привредног субјекта, из године која је претходила години у којој је наступила повреда закона, казниће се привредни субјекат, ако закључи забрањени споразум на начин прописан одредбама члана 4. Закона.

Полазећи од неспорно утврђене чињенице да је Министарство прекршило одредбе члана 4. став (1) тачка б) Закона, Конкуренцијски савјет је у смислу члана 48. став (1) тачка а) Закона изрекао Министарству новчану казну у износу од 26.000,00 (двадесетшестхиљада) КМ што представља 0,0113% од укупног буџета (који износи 229.633.245,00 КМ за 2010. годину) Министарства.

Конкуренцијски савјет је приликом изрицања висине новчане казне узео у обзир намјеру те дужину трајања повреде Закона, као и посљедице које је иста имала на тржишну конкуренцију, у смислу члана 52. Закона.

Конкуренцијски савјет је приликом изрицања новчане казне као олакшавајућу околност узео у обзир да је Министарство у одредбама типских Споразума закључених за 2012. годину измијенило неке спорне одредбе предметних Споразума из 2011. године, што је омогућило дјелимично успостављање слободне тржишне конкуренције на релевантном тржишту.

С обзиром на висину изречене новчане казне, Конкуренцијски савјет није имао првенствено за циљ кажњавање због кршења Закона, већ да упозори Министарство на обавезу поштивања правила тржишне конкуренције утврђених одредбама Закона.

У случају да се изречена новчана казна не уплати у утврђеном року иста ће се наплатити присилним путем, у смислу члана 47. Закона, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.

Имајући у виду наведено Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачки 4. диспозитива овог Рјешења.

9. Трошкови поступка

Чланом 105. став 1. Закона о управном поступку је прописано да у правилу свака странка сноси своје трошкове поступка (који укључују и трошкове за правно заступање), а чланом 105. став 2. истог Закона је прописано да када у поступку учествују двије или више странака са супротним интересима, странка која је изазвала поступак, а на чију је штету поступак окончан, дужна је противној странци надокнадити оправдане трошкове који су настали у поступку.

Подносилац захтјева је поднеском број: 06-26-3-026-58-П/11 дана 13.3.2012. године, доставио захтјев за накнаду трошкова поступка у износу од 1.000,00 КМ за плаћену административну таксу за подношење Захтјева.

Конкурентијски савјет је утврдио да привредни субјекат „Centrotrans – Eurolines“ има право на накнаду трошкова поступка у износу од 1.000,00 КМ, односно на износ уплаћене административне таксе, у складу с чланом 2. Тарифни број 106. став (1) тачка ф) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурентијским савјетом («Службени гласник БиХ», бр. 30/06 и 18/11).

Имајући у виду наведено Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки б. диспозитива овог Рјешења.

10. Поука о правном лијеку

Против овога Рјешења није допуштена жалба.

Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овога Рјешења.

Предсједник

Ибрица Лакишић